

Arbetskostnadsindex för arbetare och tjänstemän inom privat sektor (AKI) 2008

AM0301

Innehåll

SCBDOK 3.1	
0 Administrativa uppgifter 0.1 Ämnesområde 0.2 Statistikområde 0.3 SOS-klassificering 0.4 Statistikansvarig 0.5 Statistikproducent 0.6 Uppgiftsskyldighet 0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter 0.8 Gallringsföreskrifter 0.9 EU-reglering 0.10 Syfte och historik 0.11 Statistik användning 0.12 Uppläggning och genomförande 0.13 Internationell rapportering 0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	1 Innehållsöversikt 1.1 Observationsstorheter 1.2 Statistiska målstorheter 1.3 Utflöden: statistik och mikrodata 1.4 Dokumentation och metadata
2 Uppgiftsinsamling 2.1 Ram och ramförfarande 2.2 Urvalsförfarande 2.3 Mätinstrument 2.4 Insamlingsförfarande 2.5 Databeredning	3 Statistisk bearbetning och redovisning 3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler 3.2 Redovisningsförfaranden
4 Slutliga Observationsregister 4.1 Produktionsversioner 4.2 Arkiveringsversioner 4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	

0 Administrativa uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

0.2 Statistikområde

*Statistikområde: Löner och
arbetskostnader*

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:

Medlingsinstitutet (MI)

Postadress: Medlingsinstitutet

Box 1236, 111 82 Stockholm

Besöksadress: Tullgränd 4, Stockholm

Kontaktperson: Christina Eurén

Telefon: 08 - 545 292 40/45

E-post: förnamn.efternamn@mi.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska
centralbyrån (SCB)

Postadress: SCB, 701 89 Örebro

Besöksadress: Klostergatan 23, Örebro

Kontaktperson: Allan Henrysson

Telefon: 019 – 17 62 02

E-post: förnamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till den underliggande undersökningen Konjunkturstatistik, löner för privat sektor (2008) föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och Medlingsinstitutets föreskrifter (SCB-FS 2001: 8).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Inte aktuellt. Underlaget från Konjunkturstatistik, löner för privat sektor, gallras fortlöpande efter två år (se SCBDOK för AM0101).

0.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering föreligger

0.10 Syfte och historik

Arbetskostnadsindex skall mäta företagens genomsnittliga arbetskraftskostnader för privat sektor totalt men även för dess olika delbranscher. Beräkningar görs för industriarbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin och övriga arbetare och tjänstemän inom privat sektor. Indexserierna används bland annat som prognosinstrument vid bedömning av det nationella ekonomiska läget, som underlag vid prissförhandlingar (exempelvis indexreglering i avtal mellan olika parter) och för att åskådliggöra företagets arbetskraftskostnadsutveckling. Arbetskostnadsindex för industriarbetare beräknades första gången 1967 (1967=100) och publicerades i det statistiska meddelandet AM15. Detta index var en vidareutveckling av indexserien "Lön för arbetad tid" som under perioden 1947-1967 insamlade uppgifter om lönedata kvartalsvis. Under denna period, liksom nu, innefattade arbetskostnadsindexen även indirekta lönekostnader (semesterlön, helgdagslön etc.) och arbetskraftskostnader (ATP-avgift, sjukförsäkringsavgift etc.). Från och med februari 1974 påbörjades en ny arbetskostnadsindexserie (årsvis för industritjänstemän) med 1973 som basår och med näringsgrenarna indelade enligt SNI69. Denna serie publicerades i serien AM27. 1995 publicerades för första gången kvartalsserier för både arbetare och tjänstemän och innehållet i serien AM27 ersätts med kvartalsvärden. 1997 ersattes både AM15 och AM27 med den nuvarande serien AM39. AM39 omfattar månadsvis redovisning av såväl löne- som arbetskostnadsindex för både industriarbetare, arbetare och tjänstemän inom övrig privat sektor.

0.11 Statistikanvändning

Arbetskostnadsindex används främst vid prisjusteringar enligt avtal mellan företag eller motsvarande.

0.12 Uppläggning och genomförande

Arbetskostnadsindex är uppbyggt av primärdata från flera andra undersökningar. Från Konjunkturstatistik, löner för privat sektor hämtas varje månad uppgifter om bland annat lönekostnader och sjuklön för både arbetare och tjänstemän. Från Lönestrukturstatistik, privat sektor hämtas komponenter angående bland annat förmåner, helglöner och arbetade timmar som integreras i AKI. Slutligen används semesterlönegrundande frånvarotimmar från Arbetskraftsundersökningar i beräkningen av bland annat semesterlön. Med hjälp av dessa komponenter beräknas varje månad företagens kostnader för arbetad och ej arbetad tid. På denna kostnad adderas arbetsgivaravgifter, avtalade försäkringskostnader och särskild löneskatt för att slutligen få fram en arbetskostnad per timme för arbetare och per månad för tjänstemän. Utifrån dessa arbetskostnader beräknas därefter ett månatligt index för såväl arbetare inom industrin som för arbetare och tjänstemän i övriga privata sektorn. Indextal beräknas för ett antal olika branscher enligt SNI2002 (standard för svensknäringsgrensindelning).

0.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering föreligger.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Medlingsinstitutet som är statistikansvarig myndighet för löne- och arbetskostnadsstatistiken, har beslutat att lägga ned arbetskostnadsindex (AKI) från och med halvårskiftet 2008. Dock kommer serien att fortsätta att publiceras under hela 2008, då finansiering för produkten finns från annat håll. Nedläggningen innebär att AKI inte längre kommer att tillhöra "Sveriges officiella statistik" och därför inte heller kommer att publiceras i SM AM0301 eller i de statistiska databaserna fortsättningsvis. Om AKI skulle fortsätta att publiceras efter 2008 kommer den att behöva byta näringsgrensindelning från SNI2002 till SNI2007 och där med också byta basperiod från februari 1994 till januari 2008, som då blir starten för den nya serien.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

AKI undersöker arbetare och tjänstemän inom privat sektor utom SNI A (jord-, skogbruk och jakt) och B (fiske). Med företag inom privat sektor avses handelsbolag, kommanditbolag, aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och ideella föreningar och som har minst fem anställda enligt FDB. Populationen definieras med att den institutionella sektorkoden motsvarar företag inom icke-finansiell företagssektor, finansiell företagssektor, kyrkokommunal sektor, hushåll, icke vinstdrivande hushållsorganisationer, samt aktiebolag utom bank och försäkring hänförliga till landstingskommunal-, primärkommunal och statlig sektor. Offentligt ägda aktiebolag samt statliga affärsverk och Sveriges riksbank ingår i undersökningen. Företagen delas in i storleksklasser från fem anställda och uppåt. Som anställda definieras personal med marknadsmässig lönesättning i åldern 18 - 64 år. Personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, ombordanställda i utrikes sjöfart samt betinganställda ingår ej i undersökningen. Som arbetare definieras anställda tillhörande LO:s avtalsområde. Anställda som går under medarbetaravtal definieras oftast som tjänstemän liksom anställda inom SACO:s och TCO:s avtalsområden.

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Arbetare, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Total arbetskostnad per timme	Kronor (medelvärde)
Tjänstemän, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Total arbetskostnad per månad	Kronor (medelvärde)
Industriarbetare, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Total arbetskostnad per timme	Kronor (medelvärde)
Arbetare, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Arbetskostnadsindex (februari 1994=100)	Indextal
Tjänstemän, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Arbetskostnadsindex (februari 1994=100)	Indextal
Industriarbetare, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Arbetskostnadsindex (februari 1994=100)	Indextal
Arbetare, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Löneindex (Februari 1994=100)	Indextal
Tjänstemän, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Löneindex (Februari 1994=100)	Indextal
Industriarbetare, privat sektor	Näringsgren (SNI 2002)	Löneindex (Februari 1994=100)	Indextal

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Resultaten publiceras på SCB:s hemsida i form av pressmeddelanden, Statistiska meddelanden (SM) och i den statistiska databasen (SSD).

1.4 Dokumentation och metadata

Statistiken finns även dokumenterad i Beskrivning av statistiken med kvalitetsdeklaration.

2 Uppgiftsinsamling

Till grund för Arbetskostnadsindex för arbetare och tjänstemän inom privat sektor ligger statistikuppgifter från Konjunkturstatistik, löner för privat sektor som är en urvalsundersökning. Från Lönestrukturstatistik, privat sektor hämtas komponenter angående bland annat förmåner, helglöner och arbetade timmar som integreras i AKI. Slutligen används semesterlönegrundande frånvarotimmar från Arbetskraftsundersökningar i beräkningen av bland annat semesterlön. För mer information om detaljer kring uppgiftsinsamling i dessa undersökningar hänvisas till den dokumentation som är gjord för respektive undersökning.

2.1 Ram och ramförfarande

Grundmaterialet till AKI hämtas från Konjunkturstatistik, löner för privat sektor. Ramen i KLP består av företag med minst 5 anställda inom privat sektor. För mer information om detaljer hänvisas till den undersökningens dokumentation.

2.2 Urvalsförfarande

Se Beskrivning av statistiken samt övrig dokumentation för Konjunkturstatistik, löner för privat sektor.

2.3 Mätinstrument

Se Beskrivning av statistiken samt övrig dokumentation för Konjunkturstatistik, löner för privat sektor.

2.4 Insamlingsförfarande

Insamling sker månadsvis vad gäller de komponenter som hämtas från Konjunkturstatistik, löner för privat sektor och Arbetskraftundersökningarna. Övriga komponenter är årskonstanter som uppdateras inför varje nytt undersökningsår. Information om arbetsgivaravgifter och andra avtalade sociala avgifter hämtas årligen från olika källor bland annat Svenskt Näringsliv.

2.5 Databeredning

Arbetskostnadsindex för arbetare och tjänstemän inom privat sektor är uppbyggt av primärdata från flera andra statistiska undersökningar. För mer information om detaljer kring dessa undersökningar hänvisas till respektive undersöknings dokumentation.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

Arbetskostnadsindex (AKI) består av sammanställningar av andra undersökningars punktskattningar avseende de flesta komponenter.

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Nedan följer en kort beskrivning av ingående komponenter och hur de beräknas. Komponenter som hämtas direkt från annan undersökning redovisas ej. Konjunkturstatistik, löner för privat sektor, Lönestrukturstatistik, privat sektor (AM0103) och Arbetskraftsundersökningarna benämns KLP, SLP och AKU nedan.

AKI för arbetare beräknas enligt formeln:

I=Indextal
t=Aktuell mätmånad
0=Basperiod

AKI för arbetare

- Helglön

"Genomsnittlig helglönekvot" * "Timlön exkl. övertid"

Beräknas genom att multiplicera "genomsnittlig helglönekvot (SLP)" med "Timlön exkl. övertid (KLP)". Den genomsnittliga helglönekvoten levereras årsvis från SLP-undersökningen.

- Semesterlön

("Timlön (KLP)" + "Helglön" + "Förmåner (SLP)" + "Sjuklön") *
"Semesterlönegrundande frånvaro" * "Semesterlön"

där;

- "Förmån"; är en årlig konstant som har beräknats utifrån SLP-underlaget.

- "Sjuklön"; är beräknad utifrån en sjuklönekonstant + uppmätt sjuklön utifrån KLP-underlaget.

Sjuklönekonstanten har framtagits för att överbrygga tidsseriebrott. Tidigare användes värden som beräknats av dåvarande SAF i en så kallad tidsanvändningsstudie.

- "Semesterlönegrundande frånvaro"; beräknas utifrån uppgifter från AKU

- "Semesterlön"; 13 procent används schablonmässigt (12 procent enligt lag, 1 procent enligt avtal)

- Lön för ej arbetad tid, sjuklön och andra kontanta ersättningar

("Förmåner" + "Sjuklön")

Beräknas genom att addera "Förmåner (SLP)" med "Sjuklön (KLP + justering)"

-Avtalade sociala avgifter

I AKI används de procentsatser som ingår i SAF-LO avtalet. Dessa fastställs innan årets början och kan i teorin ändras under året. Hämtas från bland annat Svenskt Näringsliv (6,34 procent för 2008).

-Lagstadgade arbetsgivaravgifter

Lagstadgade arbetsgivaravgifter fastställs innan årets början och ligger därefter oförändrade under hela året. En ungdomsrabatt har införts i den lagstadgade arbetsgivaravgiften, vilken innebär att anställda i åldersintervallet 18-24 år, har en lägre arbetsgivaravgift än övriga. Samma avgifter gäller för både arbetare och tjänstemän (21,31 procent för 18-24-åringar och 32,42 procent för övriga för 2008).

-Särskild löneskatt

Det finns två typer av särskild löneskatt, på pensionskostnader och på förvärvsinkomst men det är endast den särskilda löneskatten på pensionskostnader som berör AKI (KLP-undersökningen mäter endast personal mellan 18-64 år). Med avseende på detta beräknas en procentsats utifrån SLP och den del av pensionsavsättningen som ligger till grund för särskild löneskatt. Procentsatsen motsvarar 1,0 procent av summa lön för arbetad och ej arbetad tid (2008).

AKI för tjänstemän beräknas enligt;

I=Indextal

t=Aktuell mätmånad

u=Aktuellt år

Beräkningarna av arbetskostnadsindex för tjänstemän baseras på konjunkturstatistikens överenskomna månadslöner för överenskommen arbetstid enligt anställningsavtal. Av denna anledning görs en justering för eventuella arbetstidförändringar. För att beräkna den genomsnittliga månadsarbetstiden används genomsnittlig veckoarbetstid för olika branscher från strukturlönestatistiken (SLP).

AKI för tjänstemän

-Genomsnittlig månadslön inklusive provisioner, förmåner, sjuklön m.m.

("Månadslön exkl. förmåner" * "Förmånskvot" + "Sjuklön")

Beräknas med hjälp av "månadslön exklusive förmåner" (KLP), framräknad förmånskvot (SLP) och "sjuklön" (KLP + justering).

-Avtalade sociala avgifter

I AKI används de procentsatser som ingår i SAF-LO avtalet gällande tjänstemän. Av dessa är ITP-avgiften betydande. Procentsatsen för ITP ses som preliminär under året och kommer att fastställas efter årets slut. Anledningen till att det endast kan göras en uppskattning beror på att ITP-premien styrs av företagets ålders- och inkomststruktur, ju äldre och ju bättre lön desto större blir ITP-premien. (14,04 procent varav 13,53 procentenheter motsvarar ITP-premien för 2008)

-Lagstadgade arbetsgivaravgifter

Lagstadgade arbetsgivaravgifter fastställs innan årets början och ligger därefter oförändrade under hela året. En ungdomsrabatt har införts i den lagstadgade arbetsgivaravgiften, vilken innebär att anställda i åldersintervallet 18-24 år, har en lägre arbetsgivaravgift än övriga. Samma avgifter gäller för både arbetare och tjänstemän (21,31 procent för 18-24-åringar och 32,42 procent för övriga för 2008).

-Särskild löneskatt

Det finns två typer av särskild löneskatt, på pensionskostnader och på förvärvsinkomst men det är endast den särskilda löneskatten på pensionskostnader som berör AKI (KLP-undersökningen mäter endast personal mellan 18-64 år). Med avseende på detta beräknas en procentsats utifrån SLP och den pensionsavsättning som ligger till grund för särskild löneskatt (ITP-premien bl.a.). Denna procentsats motsvarar 3 procent av "Genomsnittlig månadslön inklusive provisioner, förmåner, sjuklön m.m." (2008).

3.2 Redovisningsförfaranden

Det framräknade resultatet publiceras den 30:de varje månad (utom i mars eftersom januari- och februarivärden publiceras samtidigt i april) både i pappersformat (statistiskt meddelande, AM39) och på Internet. På Internet sker publiceringen både i Statistikdatabasen (www.scb.se/statistikdatabasen) och på produktsidan (www.scb.se/am0301). Från och med den 9 december 2005 finns alla publicerade tabeller även att hämta på engelska.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

4.2 Arkiveringsversioner

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången